

νοῦντα ὅτι τὸ πρᾶγμα ἔπρεπε νὰ προσαχθῇ ἐνώπιον τῆς δικαστικῆς αὐτοῦ καθέδρας, καὶ ἐπειδὴ αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ τε αὐτοκράτορος καὶ Στυλιανοῦ εὐρέθησαν πρὸς ἀλλήλας ἀσύμφωνοι, γράψαντος τοῦ μὲν, ὅτι ὁ Φώτιος ἀπέθετο ἐκουσίως τὴν πατριαρχεῖαν, τοῦ δὲ, ὅτι καθηρέθη διὰ παραπτώματα, ἀπεκρίθη ὅτι δὲν δύναται ἔτι ν' ἀποφασίσῃ, ἀλλ' εἶνε ἀνάγκη νὰ σταλῶσι παρ' ἀμφοτέρων εἰς Ῥώμην ἐπίσκοποι, ἵνα θεωρηθῇ ἐκεῖ ἡ ὑπόθεσις. Ὁ Στυλιανὸς ἀπαντήσας πρὸς ταῦτα, ἐσπούδασε νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀσυμφωνίαν ἐκείνην καὶ παρετήρησεν εἰς τὸν Πάπαν ὅτι αὐτὸς οὗτος ἀντιφάσκει πρὸς ἑαυτὸν· διότι, ἐν ᾧ ἐκήρυξε τὸν Φῶτον κατακεκριμένον, θέλει πάλιν νὰ ἐξετάσῃ τὸ πρᾶγμα.

Ὁ δὲ Φώτιος, ἔκπτωτος γενόμενος τῆς πατριαρχείας, ἐξωρίσθη εἰς τὸ τῶν Ἀρμενιανῶν μοναστήριον, ἐνθα καὶ ἐτελεύτησε τὴν ἐνδοξὸν αὐτοῦ ζωὴν τῷ 891, Φεβρ. 6, ἔτε καὶ μέχρι τοῦ νῦν πανηγυρίζει τὴν μνήμην αὐτοῦ ἡ ἐκκλησία.

Ὁ διάδοχος τοῦ Πάπα Στεφάνου Φόρμωσος ἀπέστειλε πρὸς τὸν διάδοχον Στεφάνου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχου Ἀντώνιον, τὸν ἐπονομαζόμενον Καυλέαν (ἐν ἔτει 893), ἀπαιτῶν τὴν Βουλγαρίαν· ἀλλὰ τῶν ἀνατολικῶν οὐδὲνως συγκατανευόντων εἰς τὴν τῶν παπικῶν πρέσβειων ἀπαίτησιν, οὐδὲ στεργόντων νὰ ἔχῃ ὁ Ῥώμης ἐπίσκοπος ἐξουσίαν τινὰ ἐπὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησίας, ἐλύθη, τέλος, ὁ σύνδεσμος τῆς τῶν δύο τούτων ἐκκλησιῶν κοινωνίας.

Τὴν λύσιν ταύτην τοῦ συνδέσμου ἡ τὸ συνήθως λεγόμενον σχίσμα τῆς δυτικῆς ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας (διότι κυρίως ἡ πρώτη, ὡς ἐκ τῶν προεκτεθέντων δηλόν, ὑπῆρξεν ἡ προκαλέσασα αὐτὸ διὰ τῶν παραλόγων ἀξιιώσεών της) ἐπεσφράγισαν καὶ μεταγενέστεραι πράξεις δύο ἐπισήμων πατριαρχῶν: τοῦ Σεργίου καὶ τοῦ Μιχαήλ Κυρουλαρίου.

